

UZASADNIENIE

Powódka B. P., reprezentowana przez adwokata, w pozwie z dnia 13 sierpnia 2013 r. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. kwoty 2999,71 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego i opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu podano, że w dniu 20 listopada 2012 r. w wyniku kolizji zawinionej przez ubezpieczonego u pozwanego w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC, doszło do uszkodzenia należącego do powódki samochodu marki V. (...) o nr rej. (...). Do zdarzenia doszło na drodze W. – R., a samochodem powódki kierował A. P.. Wskazano, że do kolizji doszło podczas manewru wyprzedzania, tj. samochód wyprzedzany przez A. P. również zaczął wyprzedzać, w wyniku czego doszło do zderzenia pojazdów i V. (...) został niemal zepchnięty z drogi. Uszkodzony został cały prawy bok pojazdu powódki i cały lewy bok pojazdu sprawcy. Podniesiono, iż pozwany po analizie dokumentacji szkodowej odmówił przyjęcia odpowiedzialności za szkodę i wypłaty odszkodowania, uznał bowiem, że okoliczności szkody podane przez powódkę oraz przez sprawcę kolizji są rozbieżne, a ponadto na samochodzie sprawcy już likwidowano szkodę w innym towarzystwie ubezpieczeniowym o porównywalnym rozmiarze uszkodzeń. Wskazano, że sprawca zdarzenia w pełni poczuwa się do odpowiedzialności i spisał stosowne oświadczenie. Wysokość należnego odszkodowania obliczono na łącznie 2999,71 zł, ponieważ w kalkulacji szkody sporządzonej przez pozwanego ceny części zamiennych zostały bezpodstawnie zmniejszone o 50% ich rynkowej wartości. Pismem z dnia 25 stycznia 2013 r. pozwana została wezwana do zapłaty należnego powódkce odszkodowania, jednak odmówiła wypłaty świadczenia. Podano, że powódka domaga się zasądzenia od pozwanego odsetek ustawowych od dnia 22 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, a więc za okres po 30 dniach od dnia zgłoszenia szkody.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew z dnia 10 września 2013 r. wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany podał, że powódka nie udowodniła wystąpienia zdarzenia, winy sprawcy wypadku, odpowiedzialności ubezpieczyciela, jak również wysokości szkody, a jej żądanie opiera się na gołosłownych twierdzeniach. Wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego ustalił, że zakres uszkodzeń pojazdu sprawcy wypadku pokrywa się z wcześniejszymi uszkodzeniami jego pojazdu. Podniósł także, że ewentualne odsetki powinny zostać zasądzone od dnia wyrokowania.

W piśmie z dnia 25.08.2014 r. pozwany zakwestionował ustalenia biegłego w zakresie przyjęcia istnienia korelacji uszkodzeń na obu pojazdach.

Na rozprawie w dniu 11.12.2014 r. powódka rozszerzyła żądanie o kwotę 4.389,54 zł, tj. do kwoty 7.389,25 zł.

Wyrokiem wydanym w dniu 11 grudnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt I C 861/13 Sąd Rejonowy w Wągrowcu uwzględnił powództwo w całości.

Na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 14.07.2015r. wydanym w sprawie sygn. akt II Ca 208/15 uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Okręgowy zważył, iż wyrok Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 11.12.2014 r. został wydany z naruszeniem przepisów prawa procesowego. Mimo nieobecności pozwanego na rozprawie z dnia 11.12.2014 r. na której pełnomocnik powódki złożył ustne oświadczenie o rozszerzeniu powództwa, Sąd Rejonowy zamknął rozprawę i ogłosił wyrok uwzględniający rozszerzone powództwo, przez to naruszając art. 193 § 2(1) i 3 k.p.c. nie dał pozwanemu możliwości ustosunkowania się do rozszerzonego powództwa, a tym samym odmówił pozwanemu prawa do obrony – co wyczerpuje przesłankę nieważności postępowania z art. 379 pkt. 5 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy zarządzeniem z dnia 11.09.2015r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu zobowiązał stronę pozwaną do złożenia w terminie 14 dni od daty doręczenia zarządzenia pisma przygotowawczego zawierającego

ustosunkowanie się do rozszerzenia powództwa dokonanego na rozprawie w dniu 11.12.2014r. w sprawie sygn. akt I C 861/13, do wskazania, czy zgłasza zarzuty do ustnej opinii uzupełniającej złożonej przez biegłego S. B. na tejże rozprawie oraz do złożenia dalszych wniosków dowodowych, pod rygorem utraty prawa ich powoływania w toku dalszego postępowania.

W wykonaniu powyższego zarządzenia w piśmie procesowym z dnia 28.09.2015r. pozwany zakwestionował opinię biegłego w całości i wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego na okoliczność ustalenia, czy zachodzi wzajemna korelacja uszkodzeń pomiędzy pojazdami V. (...) i C. (...).

Na rozprawie w dniu 23.11.2015 r. strona powodowa wносиła jak dotychczas. Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 23.11.2015 r. Sąd określił stronie pozwanej 14 – dniowy termin do uiszczenia zaliczki w kwocie 1.000 zł. na poczet wydatków związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego, pod rygorem oddalenia wniosku dowodowego zawartego w piśmie procesowym z dnia 28.09.2015 r.

W związku z brakiem wpływu zaliczki postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 14.03.2016r. Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka B. P. była właścicielem samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 2004.

okoliczność bezsporna

W dniu 20 listopada 2012 r. mąż powódki – A. P. jechał należącym do niej samochodem marki V. (...) z W. w kierunku R.. Za W., na odcinku drogi poprzez las, rozpoczął manewr wyprzedzania kilku samochodów, w tym pojazdu marki C. (...) o nr rej. (...), którym kierował jego brat M. P.. Kiedy jechał lewym pasem w czasie wyprzedzania kierowca C. nie zachował ostrożności, również rozpoczął manewr wyprzedzania, odbił w lewo zjeżdżając w kierunku pasa ruchu, którym poruszał się A. P., nie upewniwszy się, czy lewy pas jest wolny. W wyniku tego manewru samochód C. (...) uderzył lewym bokiem w prawy bok samochodu V. (...), spychając go w lewą stronę, przecierając boki obu stron w kierunku od przodu do tyłu oraz uszkadzając w nim kolejne elementy z prawej strony pojazdu, tj. zderzak, felgę prawą, błotnik przedni prawy, drzwi przednie prawe, drzwi tylne prawe i tylny prawy błotnik, a także było wyłamane lustro i stłuczony halogen. Po zderzeniu oba samochody były nadal zdolne do jazdy, kierowcy zatrzymali się w S., gdzie sprawca kolizji sporządził oświadczenie, w którym podał, że odbił w lewo z uwagi na sarnę, która wyskoczyła z prawej strony z lasu.

dowód: opinia pisemna biegłego S. B. wraz z opinią uzupełniającą /koperta k. 129 akt i k. 150-151/, oświadczenie sprawcy kolizji drogowej /k. 12-13 i 46-47/, kserokopia dowodu osobistego i prawa jazdy A. P. /k. 21/, dowód rejestracyjny samochodu V. (...) /k. 22/, kserokopia dowodu osobistego i polisy OC powódki /k. 23/, kalkulacja naprawy /k. 28-32/, dokumentacja fotograficzna /k. 33-41, 48-61/, formularz uszkodzeń pojazdu /k. 42-43/, zeznania świadków: A. P. /k. 87-88/, M. P. /k. 101-102/, B. W. /k. 102/

Samochód C. (...), którym kierował M. P., był ubezpieczony u pozwanego w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu.

okoliczność bezsporna

W dniu 21 listopada 2012 r. powódka zgłosiła szkodę pozwanemu, który potwierdził przyjęcie zgłoszenia w dniu 22.11.2012 r. Następnie na stosowanym przez ubezpieczyciela formularzu powódka zgłosiła szkodę w dniu 27.11.2012 r., a Oddział w G. pozwanego otrzymał to zgłoszenie w dniu 30.11.2012 r. W zgłoszeniu jako kierujący został wskazany A. P., który w rubryce formularza dot. dokładnego przebiegu zdarzenia opisał okoliczności zdarzenia w taki sposób jak opisany powyżej. Pozwany w dniu 09.01.2013 r. odmówił przyjęcia odpowiedzialności i wypłaty odszkodowania wskazując, że są rozbieżne opisy okoliczności powstania szkody przedstawione przez powódkę i sprawcę zdarzenia,

nie ma korelacji między uszkodzeniami pojazdów, a zakres i charakter uszkodzeń w pojeździe V. (...) o nr rej. (...) wskazują, że powstały one w innych okolicznościach niż zadeklarowane w zgłoszeniu szkody.

okoliczności bezsporne, nadto dowód: potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia szkody /k. 11/, pismo pozwanego z dnia 09.01.2013 r. /k. 19-20/, zgłoszenie szkody w pojeździe /k. 24-27/.

Pismem z dnia 25 stycznia 2013 r. powódka ponownie wezwała pozwanego do naprawienia szkody. Pozwany w piśmie z dnia 03.04.2013 r. poinformował, że odmawia przyjęcia odpowiedzialności za szkodę i wypłaty odszkodowania, ponieważ poszkodowana i wskazany przez nią sprawca przedstawiają rozbieżne okoliczności powstania szkody oraz brak jest korelacji między uszkodzeniami pojazdów mających uczestniczyć w zdarzeniu.

dowód: pismo powódki /k. 14 i 18/, pismo pozwanego /k. 15/

Wartość szkody powstała samochodzie w V. (...) – według kosztów zakupu i wymiany części zamiennych oraz kosztów lakierowania – wynosi 7.389,25 zł brutto.

dowód: opinia pisemna biegłego S. B. wraz z opinią uzupełniającą /koperta k. 129 akt i k. 150-151/

Autentyczność przedstawionych przez powódkę i pozwanego dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. W związku z powyższym Sąd w całości uwzględnił je przy odtwarzaniu stanu faktycznego. Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Zeznania świadków A. P., M. P. i B. W. Sąd uznał za wiarygodne w całości, albowiem były jasne, logiczne, kategoryczne, komplementarne oraz korelowały z dowodami w postaci dokumentów, w szczególności pisemnym oświadczeniem sprawcy kolizji. Należy zwrócić nadto uwagę, że w istocie nie wystąpiły znaczące rozbieżności pomiędzy treścią zeznań kierujących obydwojema pojazdami uczestniczącymi w kolizji – jedyna odmienność odnosi się do przyczyny odbicia w lewo przez M. P.. Wskazywał, że na drogę wyskoczyła z lasu po prawej stronie sarna, natomiast kierujący V. (...) podawał, że kierowca C. również rozpoczął manewr wyprzedzania. W ocenie Sądu jest to rozbieżność pozostająca bez wpływu na zasadniczy fakt odbicia w lewo przez kierującego C., jak również uzasadniona okolicznościami kolizji; po stronie M. P. poniekąd zrozumiałe jest usprawiedliwianie nieprawidłowego manewru nagłym zdarzeniem drogowym, natomiast w przypadku A. P., jego lokalizacja na lewym pasie uniemożliwiała obserwację prawego pobocza, z którego rzekomo miała wyskoczyć sarna – z jego perspektywy drugi kierowca również rozpoczął wyprzedzanie. Podkreślenia wymaga, iż strony postępowania nie wnosiły o przeprowadzenie dowodu z uzupełniających zeznań świadków, a pozwany będąc prawidłowo zawiadomiony o terminach rozpraw, nie wziął w nich udziału, uniemożliwiając sobie w ten sposób zadawanie świadkom szczegółowych pytań w celu ewentualnego wykrycia innych nieścisłości. Sąd z urzędu również nie dostrzegł w okolicznościach niniejszej sprawy takiej potrzeby.

Źródłem dowodowym o szczególnym znaczeniu na gruncie rozpoznawanej sprawy jest opinia sporządzona przez S. B., stałego biegłego sądowego rzeczoznawcy samochodowego. Opinia została wykonana rzetelnie i szczegółowo, zgodnie ze standardami zawodowymi, jak również zawierała elementy wskazane w art. 285 k.p.c., natomiast zawarte w niej ustalenia zostały poparte wszechstronną i wnikliwą analizą zebranego materiału dowodowego, w tym oględzinami pojazdów i miejsca kolizji. Precyzja i trafność wywodów biegłego, jak również ich zgodność z zasadami prawidłowego rozumowania wskazują, iż autor opinii dysponuje rzetelną wiedzą specjalistyczną w swej dziedzinie, potwierdzoną stopniem naukowym, certyfikowanym członkostwem w stowarzyszeniach oraz wieloletnią praktyką zawodową. Zarazem S. B. należy do stałych biegłych sądowych, tut. Sąd niejednokrotnie korzystał z jego fachowej pomocy, a składane opinie bądź nie budziły żadnych zastrzeżeń stron, bądź ewentualne uwagi były starannie wyjaśniane w opinii uzupełniającej. Nadto jako obcy dla stron, nie miał żadnego interesu w tym, aby formułować wnioski w sposób nierzetelny, narażając się na odpowiedzialność karną. Co więcej, zastrzeżenia do zasadniczej opinii pisemnej zostały starannie wyjaśnione w toku przesłuchania na rozprawie w dniu 11.12.2014 r. Biegły wówczas zwrócił uwagę,

że kolizja miała charakter dynamiczny, a wzajemny układ pojazdów w trakcie kolizji ulegał zmianie od momentu pierwszego kontaktu do rozszczępienia się pojazdów, jak również że w początkowej fazie kolizji – odmiennie niż w jej toku – obaj kierujący nie zdążyli jeszcze podjąć żadnych manewrów obronnych. Biegły wskazał, że z uwagi na amortyzowanie sił oddziaływujących na pojazdy podczas kolizji poprzez elementy systemów zawieszenia, ślady wzajemnego przemieszczania się miejsc kontaktu nadwozia jednego pojazdu w stosunku do drugiego nie będą rozłożone idealnie jako odzwierciedlenie linii równoległych, a układ uszkodzeń zmienia się w zależności od przechyłu bryły nadwozia. Konkluzje biegłego stały zatem w opozycji do przekonania pozwanego, że uszkodzenia obu pojazdów nie są wzajemnie korelujące, a rozumowanie strony pozwanej jest błędne. Na marginesie należy zauważyć, że strona pozwana – pomimo prawidłowego zawiadomienia – nie wzięła udziału w rozprawie w dniu 11.12.2014 r., pozbawiając się możliwości zadawania biegłemu pytań i ewentualnego podważenia wniosków eksperta.

Wniosek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego Sąd oddalił stosując rygor zastrzeżony w postanowieniu z dnia 23.11.2015 r. oraz kierując się treścią przepisu art. 130⁴ § 5 k.p.c. Należy zwrócić uwagę, że choć pozwany w piśmie z dnia 28.09.2015r. wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego S. B. i wniósł jednocześnie o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego, jednakże następnie mimo zobowiązania Sądu dokonanego z zastrzeżeniem rygoru oddalenia przedmiotowego wniosku dowodowego, nie uiścił zaliczki na poczet wydatków związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego. Pozwany w żaden sposób nie kwestionował przy tym postanowienia Sądu z dnia 23.11.2015 r., choć jego treść była stronie znana z uwagi na doręczenie odpisu protokołu rozprawy. Pozwany nie tylko nie uiścił zaliczki, lecz nadto pozostał całkowicie bierny wobec zobowiązania Sądu, podczas gdy w przypadku, jeśli nie dysponował środkami wystarczającymi celem uiszczenia zaliczki miał możliwość złożenia wniosku o zwolnienie od obowiązku uiszczenia zaliczki, czy też jej stosowne zmniejszenie, ewentualnie mógł zakwestionować zasadność obciążenia go tym wydatkiem. Powyższa bierna postawa pozwanego skutkowałą oddaleniem wniosku dowodowego.

Sąd w niniejszej sprawie nie prowadził postępowania dowodowego z urzędu, gdyż przy rozpoznawaniu sprawy w aktualnie obowiązującym stanie prawnym, rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. Zawarty w zdaniu drugim art. 232 k.p.c. przepis, który stwierdza, że sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez strony nie oznacza, że sąd jest zobowiązany do zastąpienia własnym działaniem bezczynności strony. Sąd mógłby i nawet powinien przeprowadzić dowody z urzędu zastępując brak inicjatywy stron procesowych wówczas, gdyby strony były nieporadne. Jednakże sytuacja taka nie miała miejsce w niniejszej sprawie, albowiem obie strony były reprezentowane przez fachowych pełnomocników, a pozwany jest nadto profesjonalnym przedsiębiorcą. Obowiązek „działania sądu z urzędu” nie oznacza, że sąd jest zobowiązany zastąpić stronę w udowodnieniu okoliczności istotnych dla wykazania jego praw.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. zawierając umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie, w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Odpowiedzialność za szkodę pozwaną wobec powoda wynika z art. 822 § 1 i § 4 k.c. Stosownie do treści art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś z art. 822 § 4 k.c. wynika, że uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Pojęcie odszkodowania w

prawie ubezpieczeniowym jest takie same jak w innych działach prawa cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2003 r. sygn. akt V CKN 1668/00, publ. LEX nr 83827).

Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim – zarówno na zasadzie winy jak i na zasadzie ryzyka.

Samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody (m.in. samochodu osobowego) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego pojazdu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności (art. 436 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c.).

Z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie - zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zm., dalej ustawa), jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Na mocy art. 35 cyt. ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, odwołując się do teorii adekwatnego związku przyczynowego. Natomiast z § 2 tego przepisu wynika, że w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans), a zatem przepis wyraża zasadę pełnego odszkodowania. Natomiast ustalenia istnienia i wielkości szkody w danym przypadku dokonuje się za pomocą metody dyferencyjnej, która nakazuje przyjąć za szkodę różnicę między rzeczywistym stanem dóbr poszkodowanego z chwili dokonywania ustaleń a stanem hipotetycznym, jaki istniałby, gdyby do zdarzenia sprawczego nie doszło. Nie ulega wątpliwości, że naprawienie szkody ma zapewnić całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, nie dopuszczając zarazem jednak do nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego. Z art. 363 § 1 k.c. wynika zaś, że naprawienie szkody winno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej; w konsekwencji za sumę „odpowiednią” należy uznać taką, która umożliwi pokrzywdzonemu przywrócenie stanu poprzedniego sprzed daty powstania szkody. Zapatrywanie takie znalazło potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 12.04.2012 r., w której stwierdzono, że „zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu (sygn. III CZP 80/11, publ. OSNC 2012 nr 10 poz. 112). Odszkodowanie może ulec obniżeniu tylko w razie, gdy ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu; wówczas odszkodowanie może zostać zmniejszone o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi. Pozwany jest zobowiązany uwzględnić prawo wyboru poszkodowanego do naprawy pojazdu przy użyciu części oryginalnych. Tym bardziej, że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia ze szkodą z tytułu odpowiedzialności cywilnej a więc szkodą, która powstała wbrew woli poszkodowanego. Prawo poszkodowanego do przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego zawarte jest w art. 363 § 1 k.c. i jest równoznaczne z obowiązkiem uwzględnienia w procesie likwidacji szkody elementów identycznych z tymi, jakie zostały uszkodzone, chyba że poszkodowany wyrazi zgodę na zastosowanie innych części zamiennych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwrócono uwagę, iż nierzadko części alternatywne w sposób istotny różnią się jakością od części oryginalnych, a ich montaż wymaga dodatkowych czynności dostosowawczych, co może mieć wpływ m.in. na bezpieczeństwo jazdy, jakość, czy choćby nawet estetykę dokonanej naprawy. Powód ma prawo do odszkodowania w wysokości, która pozwoliłaby mu na naprawę pojazdu przy użyciu oryginalnych części. Nie bez znaczenia jest i to, że wartość pojazdu zależy nie tylko od jego marki, wyposażenia i okresu eksploatacji, ale i sposobu utrzymania, a dokonywanie napraw przy użyciu nowych oryginalnych części zamiennych postrzegane jest powszechnie jako lepsze dbanie o stan auta, niż

jego naprawianie przy użyciu części używanych bądź nie mających autoryzacji producenta. Naprawa samochodu przy użyciu nowych oryginalnych części zamiennych jest droższa, jednak oczekiwanie pozwanego, że powód naprawi swój samochód w sposób możliwie najtańszy jest sprzeczne z regułą wyrażoną w przepisie art. 361 k.c. Dzięki naprawie dokonanej z wykorzystaniem części oryginalnych stan samochodu jest - pod względem technicznym, wizualnym, trwałości i estetyki – najbardziej zbliżonym do jego stanu sprzed kolizji, co odpowiada zasadzie pełnej restytucji. W przypadku, gdy jak w niniejszej sprawie, koszt naprawy pojazdu nie przekracza jego wartości według stanu przed wypadkiem ubezpieczyciel winien wypłacić odszkodowanie w wysokości odpowiadającej niezbędnym i ekonomicznie uzasadnionym kosztom naprawy pojazdu ustalonym według cen występujących na lokalnym rynku (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie III CZP 32/03, publ. OSNC z 2004 r. Nr 4 poz. 51.).

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy ustalono, że w dniu 20 listopada 2012 r. doszło do kolizji, w wyniku której samochód powódki marki V. (...) o nr rej. (...), którym kierował A. P., został uszkodzony, a sprawcą szkody jest M. P. – kierowca samochodu marki C. (...), ubezpieczony w zakresie ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Z oświadczenia sprawcy oraz z opinii biegłego S. B. wynika jednoznacznie, że do wypadku doszło z winy M. P., który bez zachowania należytej ostrożności wykonał manewr odbicia na lewy pas drogi, po którym jechał mąż powódki, jak również, że uszkodzenia w obu pojazdach mogły nastąpić jako skutek przedmiotowej kolizji. Pozwany nie podważył opinii powołanego biegłego sądowego, ani – poza wyrażeniem własnego przekonania – nie przedstawił żadnych dowodów, za pomocą których wykazałby okoliczności przeciwne do tych ustalonych przez biegłego i Sąd. Wobec biernej postawy procesowej pozwanego wobec zobowiązania do uiszczenia zaliczki na poczet wydatków związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii innego biegłego, Sąd oddalił jego wniosek dowodowy sformułowany w tym zakresie. Należy również zwrócić uwagę, że strona pozwana kwestionowała wnioski opinii biegłego w zakresie mechanizmu powstania szkody, natomiast w toku całego postępowania nie podnosiła żadnych argumentów przeciwko sposobowi obliczenia wysokości szkody.

Strona powodowa wykazała zatem, że zasadne jest żądanie odszkodowania w łącznej wysokości 7.389,25 zł stanowiącego sumę niezbędnych wydatków na naprawę samochodu i przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., przy zastosowaniu wykładni przedstawionej w cytowanym orzeczeniu Sądu Najwyższego. Pozwany dotąd odmawiał wypłaty odszkodowania w jakiegokolwiek części i powódka w oparciu o wycenę biegłego zasadnie domagała się od strony pozwanej zapłaty odszkodowania w w/w kwocie wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 30-tego dnia od zgłoszenia szkody, czyli 22 grudnia 2012 r.

Stosownie do treści art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, jeżeli dłużnik spóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, natomiast § 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2015 r.). W myśl art. 817 § 1 i 2 k.c. (oraz analogicznie w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 392) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, chyba że okazałoby się, że w tym terminie nie jest możliwe wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania. W takiej sytuacji odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później niż po upływie 90 dni od zgłoszenia szkody. Skoro odszkodowanie winno być zapłacone do 30-go dnia od zgłoszenia szkody i nie wystąpiły żadne szczególne okoliczności utrudniające obliczenie szkody, to ustawowe odsetki należą się zgodnie z żądaniem pozwu. W konsekwencji w pkt 1 wyroku Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 7.389,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie (uwzględniając aktualne brzmienie przepisu art. 481 k.c.) od dnia 22 grudnia 2012 r.

O kosztach rozstrzygnięto w pkt 2 wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i obciążono nimi pozwanego w całości jako stronę, która przegrała spór. Na wydatki poniesione przez stronę powodową składa się opłata sądowa stosunkowa (także od rozszerzonego powództwa) w kwocie łącznej 370,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200,00 zł obliczone na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej

pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 ze zm. – znajdującego nadal zastosowanie do spraw wszczętych i niezakończonych w danej instancji przed 01.01.2016 r.) wraz z opłatą skarbową od dokumentu pełnomocnictwa, a nadto w kwocie 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu w II instancji na mocy § 12 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia; łącznie koszty procesu poniesione przez powódkę wyniosły 2.187,00 zł. W zakresie rozliczenia kosztów poniesionych przez strony, zważywszy na wynik procesu, pozwany jest zobowiązany zatem zwrócić powódce całość poniesionych przez nią wydatków.

SSR Katarzyna Szymczewska

ZARZĄDZENIE

Proszę:

- 1) odnotować w kontrolce uzasadnień,
- 2) odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć: pozwanemu z pouczeniem o apelacji
- 3) za 14 dni od doręczenia lub z apelacją.

W., dnia 08.04.2016r.

SSR Katarzyna Szymczewska

KARTA KWALIFIKACYJNA ORZECZENIA

- 1) sygn. akt I C 679/15;
- 2) wyrok z dnia **14.03.2016 r.**;
- 3) hasło tematyczne orzeczenia: **odszkodowanie**;
- 4) podstawa prawna orzeczenia: **art. 822 k.c., art. 361 k.c.**
- 5) istotność orzeczenia: **2**;
- 6) teza orzeczenia – nietezowane.

SSR Katarzyna Szymczewska